

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Melyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor 50 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Varga Lajos. Békásy Jenő.

Egyesszám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 11. Telefon 412.

A bünlajstrom.

Tisza István gróf Magyarország „hazafias gondolkozású” miniszterelnöke betetőzte gázságai sorozatát.

Gazdagon megjutalmazta az ország pénzéből hazaáruló, mindenre kész csatlósát Perczel Dezsőt.

Tekintsünk vissza Tisza István működésére és előttünk fekszik egy bünlajstrom, mely megtorlást követel. Kezdjük a két év előtti dolgokon. Az ország még mindig érzi Tisza Kálmán másfél évtizedes miniszterelnöki működésének hátrányait, amit Széll Kálmán iparkodik valahogyan, már amennyire tehetségében áll jóvátenni. Nem sikerül neki. Az ország törvényen kívüli állapotba jut és akkor felbukkanik a Tiszák „lángesze” a Pista gyerek. Fölmegy a királyhoz Bécsbe, főhadnagyi egyenruhába áskálódni Széll ellen, s megígéri az osztrák császárnak, a generálisoknak és lakájoknak, hogy azt a „rebellis” magyar népet „erős kézzel” megszelidíti.

Kabinet alakításra ily módon kap megbízást. És elkezd alávaló munkáját a nemzet ellen. Két év előtt az akkor még hatalmas szabadelvű párt belátja, hogy a jogos nemzeti követelmények elől lehetetlen elzárkózni és kiengesztelt bizottságot küld ki a program elkészítésére. — Ekkor szaladt Tisza Bécsbe, ott elhitette a katonai körökkel, hogy az ellenállás megszüntetése neki gyerekjáték lesz s így kicsikarta a király megbízását.

Az elemi erővel megnyilatkozott ellentállást nem sikerült neki elnyomni, tehát elővette azt a szerencsétlen erős balkezét és meg akarta fosztani a parlamentet szólásszabadságától. Szövetkezett a hazaáruló Perczel Dezsővel és megcsinálta 1904 november 18-án azt az alávaló merényletet a magyar alkotmány ellen, mely ma már csak a múlté.

A pártjabelieket pezsgővel leitatta, maga is alaposan berugva késő éjjel elrendeltette Perczellexel a lex Dániel előtti szavazást. A parlament tanácskozási termében kitört a vihar. Még a saját szavukat sem hallották a képviselők, amikor Perczel kirántotta történelmi nevezetességű szennyves zsebkezdőjét: a jobboldal pedig fölállott.

Mért állott fel, mit csinált, szavazott-e, vagy testgyakorlatot végzett? Senki sem tudja.

A képviselőház elnöke, a miniszterelnök főcinkosa pedig kerülő utakon szökött el a Házból, nehogy a hazafiságukban mélyen megbántott és felháborodásukban mindenre képes ellenzéki képviselők felkoncolják.

1904. december 13-án öles darabontokat helyezett el Tisza István a képviselőházban. Vad szolganépséget, hogy a szólásszabadságukhoz ragaszkodó ellenzéki képviselőket megfélemlítse. És ekkor az önéretükben mélyen megbántott hősök kiverték a Tisza huszárokat a törvényhozás épületéből, felhevülésükben összetörték a padokat, lerombolták a Perczel által meggyalázott elnöki emelvényt.

Tisza ezek után még mindig annyira öntelt volt, hogy törvénytelenül feloszlatta az országgyűlést és ítéletre hívta föl a nemzetet.

A magyar nemzet pedig méltó volt önmagához. Lehullottak a szemekre borított hályogok, nem használt a hivatalos presszió, nem a lélekvásárlás — az osztrák talpnyaló rendszer megbukott.

Első percében azt hittük, hogy Tisza lemondásával jó utra tért. Az általa annyit hangoztatott többségi elv előtt meghajol. A kabinet tényleg lemondott, a király csak szinleg fogadta el a lemondást és az ügyek één meghagyta Tiszát.

Nem volna magához méltó az az önhitt fiatal ember, ha nem folytatná akna munkáit most már nem egy ember, hanem az ország ellen.

Hogy január óta mit tett, azt tudjuk. Kerékkötője a kibontakozás lehetőségének, szinte elébe fekszik a királyi akaratnak.

A mérges kigyónak letapossuk a fejét, ha élénk fekszik, pedig mennyivel ártatlanabb, mint Magyarország ez idő szerinti ügyvezető miniszterelnöke.

Mindezen gázságainak sorozatát betetőzte a Perczel- eset. A hazaáruló bítangot Magyarország miniszterelnöke csengő pénzzel fizeti. Más országokban fegyház és száműzetés jár a hazaárulóknak, nálunk közbecsülés és jutalom!

Hogy ennyire sülyedtünk, azt Tisza

Istvánnak köszönhetjük, aki rosszabb a mérges kigyónál. Pedig csak a fejére kellene taposni!

Békásy Jenő.

A politikai válság.

Attól félünk, hogy ezt a már nagyon is megszokott rovatot ma el sem fogja olvasni senki. Kit érdekelne az ma, hogy mit csinálnak Bécsben? Ki törődik azzal, hogy Beck és a többi katonai tanácsadók micsoda új formulában török fejüket. Ez ma mind sifli. Sokkal fontosabb most a Perczel nyugdíja. A viharok árja már megindult. Csak úgy rombolt a márványpalotában. Ok van rá, az kétségtelen. Eltekintve attól, hogy az ilyenféle nyugdíjaknak egyáltalában nem vagyunk barátjai, a Perczel nyugdíjának a felemelése, ha nem is volt törvénytelen, de az ő gyászos szereplése után legalább is a legnagyobb mértékben illetlen.

Joga Perczelnek a felemelt nyugdíjhoz talán van. Talán nincs. Tisza azt mondta, hogy szükség volt a törvény jóakaratu és méltányos magyarizására. Ez legalább is gyanút kelt a jogosság felől. De ez mellékes. Politikai okokból nem lett volna szabad Tiszának ezt a kérdést elintézni. Tudta, hogy a képviselőház egy része Perczel szereplését elítéli. Tudja, hogy most már a többség kárhoztatta az eljárását. És ennek dacára a többségi határozattal szemben vitatja Perczel hazafias érdemeit, amelyeket meg kell jutalmazni. Ezzel Tisza fényesen dokumentálta, hogy a többségi határozatra mit sem ad. Az új viharok magvait Tisza ezzel újból elvetette.

Bécsből mindössze az a hír jön, ki tudja hányadszor már, hogy Széll Kálmán ott van s a mértékadó körökkel érintkezik a válság dolgában.

A magyar politikai világ figyelmét most az ellentéteket még inkább kiélesítő Perczel-féle esemény köti le. E közben a válság kibonyolítása dolgában nem történik semmi. Nem hallatszik, hogy a király ismét meghallgatna magyar politikusokat, bár azt beszélték, hogy Széll Kálmán Bécsben tartózkodik. A Tisza-kormány pedig vonaglik helyén tovább.

Az ellenzék — mit tehet egyebet — kezd, addig ameddig, belehelyezkedni a felelős kormány nélküli állapotba. Kossuth Ferenc tegnapi cikket írt, melyben a hazafias

Jó cipőket

csak

Krausz Mór cipész-üzletében

— Főter, 34, a posta tözsomszédságában. —

Saját készítmény, mégis olcsóbb bármely gyárinál.

munka megkezdésére szólítja fel a szövetséget. Foglalkozik azzal a gondlattal, hogy a sürgős ügyek elintézésére bizottságokat küldjön ki a képviselőház. Egyik bizottságnak a magyar autonom vámtarifát kellene kidolgoznia s olyan alapot keresni, melyen Magyarország Ausztriának ajánlatot tehetne a vám és kereskedelmi ügyek végleges elintézésére. Kossuth Ferenc cikkét alább ismertetjük, itt csak felvetjük a kérdést, hogy mit ér, ha dolgozik is a képviselőház, ha a legfőbb jóváhagyás hiánya folytán határozatainak nem lesz végrehajtó közege.

Néhány budapesti és bécsi lap szemlélhetőleg azon fáradozik, hogy a gazdasági kérdések előráncigálásával a magyar közvéleményt nyugtalanítsa s a bekövetkező gazdasági veszedelmek túlzott festésével a koalícióra nyomást gyakoroljon. Nem akarnak ezek az urak kevesebbet, mint hogy a koalíció hamarosan szerelje le a nemzeti küzdelmet, mert különben a kereskedelmi viszonyok rendezésével járó összes hátrányokat elszünetelni leszünk kénytelenek. Mi is látjuk és hirdetjük, hogy a gazdasági kérdések mind nagyobb erővel és hangosabban kopogtatnak a magyar politika kapuin, mégis azonban kell hozzá cinizmus, hogy ezt a körülményt a nemzeti álláspont gyengítésére merje valaki fölhasználni.

A bécsi lapoktól nem vesszük rossz néven, ha ők a válság gazdasági konzekvenciát sötét színekkel festik. Csak tegyük minél szorgalmasabban és napról-napra, hiszen így talán az osztrák közvélemény is előbb-utóbb fölvilágosodik arról, hogy a magyar katonai követelések teljesítéséből Ausztriára kár nem származik, de a halogatásból igen, mert minél tovább halogatják a jogos magyar nemzeti igények teljesítését, Ausztriára is annál nagyobb gazdasági károk szakadhatnak, ugyancsak a kereskedelmi viszonyok rendezetlensége révén. Rosszul áll a bécsi uraknak, a mikor ők fenyegetőznek. Hiszen abban a pillanatban, amikor a bécsi katonai körök bellátják makacs ellentállásuk céltalanságát és hiábavalóságát, amikor — ami előbb utóbb okvetlenül be is következik — engedni fognak a viszonyok kényszerének, amikor

tehát a magyar király meg fog egyezni az osztrák császárral: abban a pillanatban a most oly hangos bécsi körök el fognak némulni, illetve elfognak némíttatni — ha kell — a 14. osztrák alkotmány-szakasszal. Ezért teszük rosszul a bécsi lapok, ha a gazdasági konzekvenciák fenyegető sötét árnyait a magyar nemzet falára festik. Ne ide, hanem a saját státusfériai felé löjjék ki a kapacitáció nyilait, ne itt, de odaát igyekezzenek le szerelésére birni. A magyar nemzet biztos a maga győzelmében s a bécsi sajtó most nem végezhetne okosabb munkát annál, mint ha azon fáradoznék, hogy a bécsi katonai párt minél hamarabb engedjen és hogy Ausztria is minél hamarabb biztonságba helyezhesse közgazdasági érdekeit, amelyekre szintén a bizonytalanság súlya nehezedik mindaddig, míg a magyar válság véget nem ér.

A vezérlő bizottság.

A szövetséget ellenzéki pártok tegnapelőtti határozata folytán szükségessé vált, hogy a vezérlőbizottság ülést tartson és az ellenzéknek a Percel-féle ügyben követendő magatartása fölött határozzon.

E célból tegnap délután a vezérlő bizottság Kossuth Ferenc lakásán értekezletet tartott, amely abban állapodott meg, hogy a Percel-féle ügyre vonatkozólag a kormány minden iratot a Ház elé terjesztszen és egyben az ügy megvizsgálása végett egy parlamentári vizsgálgó bizottság küldessék ki.

Rendkívüli városi közgyűlés.

áprl. 15.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott. Három pontból állott esupán a tárgysorozat, de mindegyiknél a vita oly terjedelmes volt, hogy a gyűlés csak az esteli órákban ért véget.

A közgyűlésen Domahidy Elemér főispán elnökölt. Az első a magyar forgalmi r. t. beadványa volt. Mint a kállói-vasut engedményese telekhasználati engedélyt kér avégből, hogy ott a teherforgalom lebonyolítására új sinpárt építhessen. A tanács javasolja a kért terület átengedését.

Márton Imre az esetben fogadja el a tanács javaslatát, hogy az István malom teherforgalmát a városon kívül bonyolítsák le.

Berger Jenő ellenzi ezt. Varga Lajos dr. elfogadja a tanács javaslatát de csak azzal a kikötéssel, ha az engedély hatálya csak 1941-ig terjed, amikor a helyi vasut engedélye is lejár.

Hosszabb vita indult meg ezután. A felszólalók a terület átengedésének kérdésében egyetértének, felszólalásaikban főként a jogi oldalát vitatták a kérdésnek.

Végeredményében a közgyűlés a módosításokat elvetette és a tanács javaslatát fogadta el.

A városi-nyomda ez évi költségelőirányzatánál is érdekesebb vita fejlődött ki.

Szántó Győző az ellen szól, hogy a város körül polgáraival szemben létesít konkurens vállalatot. A költségvetést nem fogadja el, mert az nem reális és követeli, hogy a nyomdát szüntessék be mert ugyanis csak ráfizetnek.

Márton Imre, ifj. Schwarz Vilmos, Oláh Károly felszólalásai után Kiss Albert és Juhász Ignác azt indítványozzák, hogy a nyomda költségvetését is nyomassák ki és előzetes tanulmányozás végett küldjék meg a bizottsági tagoknak.

A költségvetést az indítvánnyal egyetemben elfogadták.

A felfüggesztett Onody Mihály polgári biztos kérelmét vették elé. Onody azt kéri, hogy a felfüggesztés tartama alatt fele fizetést adják ki. A tanács javasolja a kérelem teljesítését.

A közgyűlési tagok nagyon kíváncsiszkodtak miért felfüggesztették fel Onodyt. Juhász Ignác és Győrffy Aladár éppen az okból nem is adja meg a felefizetését.

A tanács a kért felvilágosításokat, mivel az ügy még vizsgálat alatt van, nem adta meg, mindazonáltal a közgyűlés többsége elfogadta a tanács javaslatát.

A közgyűlés ezzel véget ért.

Tarka históriák.

A legdivatosabb harisnya.

A napokban betért egy elegánsan öltözött ur egyik Piac-utcai divattüzletbe:

— Divatos női harisnyákat szeretnék vásárolni — szólott öntudatosan.

A szolgálatkész segéd egy egész halmaz dobozt hozott elő s azokból ajánlatta a szebbnél-szebb divatos női harisnyákat.

— Szép, szép, de még sem egészen divato-

A fehér leány.

Irta: Lázár Béla.

... Hát persze, hogy ő az! Ugyanaz a fitos orr, az a két mosolygó kék szem, melyben mint szélesendes időben a víz lapján ragyogó jókedvvel tükröződik vissza a világ képe. A mint ott ül velem szemben a villamos kocsiiban, rám tekint, egyszerre megismerem:

— Maga az, Lola?

— Szentséges teremtmény! ... — kacag fel. — Persze, hogy én vagyok. — A szemébe felesap, egy lángugár, aztán kialszik menten. — Ó az a szép Lola; az orra éppen olyan fitos, mikor még együtt jártunk ki lenni a kis városban, a városligeti tóra, nyáron esónakázni, télen koresolyázni; a szeme is szakasztott olyan kék, mint aze-lőtt, a mikor a szőlőben együtt másztunk fel a szomszéd gyümölcsösében a fákra, almát lopni, szilvát verni, a mosolya is jókedvű, mint akkor, a régi időben. — a mikor az udvarunk nagy eperfája alatt jókedvvel rendeztük a nagy eperszüretet — vagy csak erőlteti a jókedvét?

Ugy kell lenni, mert — mi esoda esett rajta? A fekete göndör haja fehér, mintha hóval borították volna be. Egészen ősz Lola, a fitos orrával, a mosolygó szépséggödröskékkel az orcáján, ősz a haja Lolának.

— Mit szól hozzá, hogy megöszültem? — Ő maga kezd, csodálkozva néztem rá, hát észre vettem.

— Hát nem hallotta az esetemet? — Nem hallottam. Künn esavarogtam azalatt idegenben. — Pedig megirták az ujságok is — krónikában — mondja jelentőséggteljesen. Bizony nagybolondság volt, öt év előtt, akkor még gyerekleány volt tizenhatéves, hát nagyon szívére vette, most meg már nem is ábnja.

Igaza van. Most érdekesebb, mint valaha. Egy huszonegyéves kis leány, a kinek ragyogó kék a szeme, fitos az orra, mosolygó szépség gödrös kék inceslegnek az orcáján, aztán ősz, egészen ősz ... persze, hogy érdekes!

— Ugy volt, hogy az utolsó esztendőben jártam az iskolába, mindennap szemő-jöttünk s mikor aztán tétre fordult az idő, találkoztunk a tánciskolában. Minden másodnap, s mindig velem volt.

Tudja, olyan szépen le volt írva a krónikában, miként udvarolt, miket mondott, mert én lejegyeztem minden este, a naplóm pedig megkerítette magának a szerkesztőség.

— És közölték?

— Nem bántam. Most se bánom. Elvégre baj az, hogy volt egy gyerekregényem? A vőlegényemnek magam olvastam fel az egészet. Annyit kacagtunk rajta.

— Hát van már vőlegénye?

— Két hét mulva lesz az esküvőnk. Hiszen huszonegyéves vagyok, férjhez mehetek, nemde? De várjon csak, hadd beszéljem el sorra ... Higyje el, azt a sok keserűséget, a mit elszenvedtem, csak az a boldog két hónap édesíti meg, a mit együtt töltöttem vele. Gyönyörű dolog az a szerelem.

Nevetett, aztán leszállottunk a villamosról és mentünk be a városba, vásárolgatótt kelengyéjéhez, aztán beszélt tovább.

— Apa nem tudja, a mama pedig nem vette komolyan. Mennyit sirt később szegény mama, lelkiismeretfurdallások gyötörték, hogy minek engedte meg. De hát tehetett ő róla, szegény? Jól esett neki, hogy a tiszték foglalkoztak velem, hogy a bálokban sokat táncoltam, de hogy abból baj lesz, nem sejtette.

— Hát baj lett?

— Baj, mert elhelyezték. Ezt én nagyon a szívemre vettem. Aztán két hónap alatt megöszültem. Tele lett a város. Képzheti! Csodájára jártak hozzánk. Ezért költöztünk fel a fővárosba ... Apa azt mondta, hogy odalenn soha sem megyek férjhez. Előinté tagadtam mindent, aztán már nem bírtam a szívemmel. Magam sem tudom, mi lett. Csak egyre fájt a fejem és nem tudtam egyébre gondolni. Akárhova mentem — rá gondoltam. Ha sirni tudnék! De nem tudtam, pedig mindig sirhatnék volt. Epedtem, vágy-

csak Nekem tudja olyan áttört szövetű finom se-
lyem harisnyára volna szükségem.

— Talán ez megfelelő lenne — szölt a se-
géd s a polcra előhuzott egy hosszú fehér ska-
tulyát.

— Ez kérem a legdivatosabb ez idő szerint.

A hölgyek is — s ezzel az üzlet tulsó felén
három nőre mutatott — mind ilyet viselnek, tes-
sek meggyőződni róla.

— Hogy a hölgyek ugyanilyet viselnek azt

esetleg megengedem, — szölt mosolyogva a fiatal
ember — s éppen nem bánám, ha a valóság bi-
zonyítását valaki elrendelné.

— A legnagyobb készséggel, szölt az ötletes
kereskedő segéd. S aztán kiállt az üzlet közepére s
jó hangosan felkiáltott:

— Nézze uram, milyen csinos kis egérke!

A hatás persze teljes volt. A jelenlevő három
hölgy ijedt sikoltással ugrott félre s majdnem egy-
szerre libbent föl a három szoknya.

— Köszönöm — szölt a fiatal ember. Önnek
szükség van igazán; ez a legdivatosabb harisnya.
Csomagolja be kérem.

Az özvegy vigasza.

Nagy zokogva beállt az asszony a tiszte-
leteshez.

— Aláson instálom. — kesereg — halottat
jelentenek. Meghalt a férjem, nyugtassa az Isten.

A tiszteletes kioktatja az asszonyt a teendő
irányában.

— És a halottas-kocsi, az új, nem vihetné
ki az uramat — kérdi az asszony.

— Négy koronáért lelken kiviszi — szölt a
tiszteletes.

— Nem bánom — feleli el-ereszkülő hangon
az asszony — lefizetem azt is, mert nem adom
hasz pengőért, csak hogy az uramat viszik ki első-
nek az új halottas kocsin.

A szokás hatalma.

Egy újságíró a napokban azzal állított be a
szerkesztőségünkbe:

— Ki tud váltani egy ötvenkoronást?

S azzal meglengette a levegőben az értékes
papírospenzt s minthogy hónap közepe volt, nem is
igen számított arra, hogy lesz valaki, a ki a penzt
fel tudná váltani.

A főszerkesztő azonban egész nyugodtan nyult
a zsebébe és szölt:

— Add ide, én felváltom!

És felváltotta.

Am mialatt a váltási processzust végezte, a
másik, a ki egyébként humorista, fogott egy tollat
s a pénzváltó fényes gallérjára ráírta a nevét.

tam egy könyre. De nem fakadt a szívem-
ből. Néha bolondos fejjel vörösre dörzsöltem
a szememet, de nem használt. Járt aztán hoz-
zánk töméntelen sok doktor. Mind csak rázta a
fejét.

— Lelki baja van.

— Hallod, Lola, lelki bajod van.

Addig gyötörtek, míg bevallottam. De
hát nem használt semmit, a város a szájára
vett, az újságba is kitétték, elcsalták tőlem
a naplóm, persze el kellett költöznünk a
városból, mert ujjal mutattak rám az em-
berek.

— Lolának lelki baja van!

Elragadó, kedves volt, a mikor utánozta
a barátinói hangját.

Az egyik irigykedve, a másik megbot-
ránkozva, a harmadik sajnálkozva, de mind
csak rajtam, a lelki bajomon rágódott. Persze
furesa is az ősz hajjal járnai az utcán, a mi-
kor az ember tizennyolc éves. A színházba
sem mehettem. Az emberek csak engem bá-
multak.

— Hát ő? Megtűdta?

— Nem tudom. Én szegény leány vol-
tam ahhoz, hogy feleségül vehessen. De ta-
lán nem is tudja. Elment, azóta se láttam.
Ma már talán főhadnagy. Én pedig meg-
szűltem. Érdekes, mi?

Bementünk egy boltba. A segédek mind
odagyültek és ő elkezdett válogatni.

Jól fog nekem állni a kék?

Az dühösen kiáltott fel:

— Az istenért, mit csinálsz!

— Semmit — felelt poctoli nyugalommal a
humorista — de nem tudok nézni egy váltót
sem a nélkül, hogy rá ne írjam a nevemet.

Virágvasárnap.

— Egykor és ma. —

Soha olyan tavaszt, mint 19 évszázaddal
ennek előtte Palesztinában vala egykoron!
A földközi tengertől Arábiának széléig, a
Veres tengertől kezdve Galileának távol északi
részéig bársonyos zöld, majd pompásan tarka
virágköpenyt vett magára az Igéretnek földje
hosszu dermesztő tél után. A Karmelnek
erdős hegysora, a Libanon és Antilibanon
büszke cédrus erdeje, mint hatalmas élő ko-
szoru szegélyezé az Isten áldotta gazdag fen-
földeket, melyeket boldogan hasítottak végig
hullámaikkal a Jordán, Kidron s vigan csör-
gedező kisinyke társaik. Az olajfák hegye
is ünnepi mezbe öltözött. A pálma-, füge-,
olaj-, szentjános kenyérfa, finoman szinezett
kokusz, pompásan illatozó tazetták, nárci-
szok, tulipánok, liliomok mind legszebb ta-
vaszi kontösüket vették magukra fel egykor,
— az első virágvasárnapon. — Fenséges ta-
vasza volt a szívnek, a léleknek is e tavasz.
Az örök élet, az örök boldogság virágai kezd-
ték kinyitni pompázóbbnál-pompázóbb kely-
heiket. Bethaniától kezdve Jeruzsálemig rak-
ták az utak nagy-sok emberekkel, hová sze-
gények-gazdagok, kicsinyek és nagyok, fér-
fiak és nők gyűltenek; zöld ágakat szedelnek
az utra, ruháikat teregetik a földre le, örö-
mükben boldogságukban könnyeket hullajtva
zengenek hosánna, dicsérő éneket mondván:
Áldott, áldott a ki jött az Urnak nevében!
Az első virágvasárnapon számárháton itt s
így vonult be Jeruzsálembe az alázatosság-
nak, a szelidségnek, a szeretetnek fejedelme
s királya: a Jézus Krisztus!

A farizeusok, az irástudók meg ezalatt
Jeruzsálem fényes templomában egymással
versengenek, civódnak, veszekednek nagy
haragosan, módot keresnek vala abban,
mi módon ölhetnék meg őt, mert félnek
vala.

Ma is pompázó szép tavasz van, a mint
volt hajdanában egykoron! Ma már az „Igé-

retnek földje“ széles e világ. Szerem mindenütt
örvendezve örül nagy vigsággal minden élő
lény, hogy a fagyos télnek zárai im felpat-
tantanak s melegítő napfény övedzi körül a
nagy természetet. Az élet utja ma is rakva
nagy-sok emberekkel, hova szegények-gaz-
dagok, kicsinyek és nagyok, férfiak és nők
gyűltenek sok százezer millió számban; zöld
ágakat szedelnek az utra, ruháikat teregetik
a földre le, egymással veszekedve, versengve,
civódnak, sőt egymást gyilkolva-ölve viszik
áldozatul a szív jószágát, a lélek nemességét
is s kétségbeesetten kiabálják minden erejük-
ből: hosánna, hosánna, áldott, a ki jött a
pénznek nevében! — A mai virágvasárnapon
így vonul be az örökkévaló Isten élő tem-
plomába a szívbe fényes triumphussal a ke-
velységnek, a felfuvalkodottságnak, a szere-
telenségnek fejedelme s királya: a bűn!

Az igaz keresztyének meg ez alatt az
ő magános szegényes szobáikban szívökét
egybeforrasztva boldogságukban könnytelt
szemek mellett imádkoznak: Légyen dics-
csőség néked megváltó Urunk, élő Iste-
nünk — szeretünk, imádunk tégedet szí-
vünknek mélyiből, a lelkiünknek teljessé-
giből!

Harsányi Pál.

HIREK.

Vasárnapi istentiszteletek. A
nagy- és kistemplomban holnap virágvasár-
napi urvacsoaraosztás lesz. Istentiszteletet
végző lelkészek: Nagytemplomban prédikál
Dicsőfi József, ágendázik Kecskeméthy M.
Lajos. Kistemplomban prédikál Uray Sándor,
ágendát mond Kolozsváry Mihály. Ujtemp-
lomban Könyves Tóth Kálmán. Ispotályi
templomban Szele György. Csapókerben
Kovács János. Homokkerben Jánosi Zoltán.
Az ágost. hitv. év. templomban vasár-
nap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Ma-
terny Lajos főesperes vezzi.

A központi választmány ülése.
Debrecen város központi választmánza ma
d. e. 11 órakor Vecsey Imre főjegyző elnök-
lével ülést tartott. A gyűlésen felolvasták
a belügyminiszter leiratát az 1905. évi vá-
lasztói névjegyzék kiigntizása tárgyában,
majd megállapították az 1906. évi ideiglene-
sen választói névjegyzéket.

Két vasuti baleset. A tegnapi nap
folyamán Debrecenben, illetve annak köze-

Nagy csoda volt, mindenki oda figyelt,
az asszonyok köréje sereglettek, mindegyi-
ket módfelett érdekelte.

— Milyen csinos!

— Aztán ősz!

Lola oda várta a völegényét.

— Öt órakor kijön a hivatalból. Hány
óra? Háromnegyed? No mindjárt itt lesz.
Nagyon derék ember és szeret, nagyon sze-
ret. Ilyen szegény leány, mint én is, nem
igen lehet válogató, ha már elmúlt husz
éves.

Megjött a völegénye. Nem volt már
épen fiatal ember, de nagy gyöngeséggel vi-
selkedett a menyasszonyához. Ragyogott a
szeme, ha ránézett. Lola akkor is ugy mo-
solygott, mint azelőtt, hidegen, de jóked-
vel, a férjhezmenés komoly szükségének
litzos tudatában. De talán ha a völegényét
nem cserélik ki, nem őszült volna bele. Neki
most mindegy volt, hogy ki az a völegény.
Az igazi pedig nem is tudja, hogy egy tí-
zenhétéves kis leány „lelki bajba“ esett egy-
szer, öt évvel ezelőtt, mert elszakította tőle
a sors s hogy krónikát írtak a lelki bajáról,
hogy azóta egyre bámulják, s hogy ez az
őszhaju, jókedvű leányka — temetőt hord
a szívében.

Lola végre megnyugodott abban, hogy
illik neki a kék szín. Egyáltalán Lola min-
denbe bele nyugszik. Az érzése egyszer vi-

harzott el öt évvel ezelőtt, most már könny-
nyen belenyugszik mindenben.

— Hogy tetszik a völegényem? —
kérdi suttogva, mialatt az idősebb koru vö-
legény ott időzik a pénztár előtt, hogy kifiz-
esse a vásárolt árut.

— Derék embernek látszik...

A derék ember visszajön s aztán vándor-
lunk tovább. Lola karjába ölti karját és
mikor végig megyünk a Koronaherceg-ut-
cán, mindenki a derék emberre néz, meg
reá, az őszhaju pirosarcu Lolára, aki közön-
bösen megy tovább, mert hiszen megszokta
már, hogy mindenkinek feltűnik s szinte
gépiesen beszél már az ő öt éves lelki bajá-
ról, a mi régen volt, nagyon régen. Most
menyasszony. Mert hiszen mire várjon?

A derék ember pedig boldog. Lesz egy
érdekes kis felesége. Ősz lesz, mikor Velen-
cébe megy vele nászutra s a Hotel Grünwald-
Bauer egész szolgazemélyzete éppen oly
érdeklődéssel fogja kiszolgálni az ő árasnyos
kis feleségét, a mint most megnézi az utcán
minden emberfia.

Azt szeretném meg megkérdezni Lolá-
tól, hogy szereti-e a völegényét? Meggön-
dolom. Mire való ilyen fölösleges kérdés?
Mi a szerelem? A régi a „lelki baj“...
vagy ez a nyugalom, ez a temető? ... S
melyik a jobb?

lében két szerencsésőbb kimenetelű baleset történt. Az egyik tegnap hajnalban történt a nagyállomáson, ahol az induló tehervonat beleütközött egy tartalék mozdonyba, még pedig oly erővel, hogy mind a két mozdony kisiklott, továbbá a tartalék mozdony tengelye is kettétört. A baleset maradványainak eltakarítása az egész éjjelt igénybe vette, úgy hogy a tehervonat 2 órai késéssel ért el végállomására. — A másik baleset a reggeli 8 óras személyvonatot érte, mely Zsadány állomás után a helytelen váltóállítás következtében nekiment az állomás végén levő kocsisornak. A vonat még kezdő sebességgel haladván nem volt nagy az összeütközés, mindazonáltal a kocsisor néhány kocsija kisiklott és megsérült. Emberéletben egyik helyen sem esett kár. Arra nézve, hogy az utóbbi esetben kit terhel a felelősség, a vizsgálatot megindították.

— **A motoros forgalom megkezdése.** A debreceni helyi vasut Deák Ferenc-utcai új vágányának műtanrendőri bejárását ma délelőtt tartották meg. A műtanrendőri bejárásnál jelen voltak a keresk. minisztérium képviselőiben Garády Károly vasuti és hajózási főfelügyelő, a város képviselőiben Vecsey Imre főjegyző, Acél Géza főmérnök, dr. Boldisár Kálmán főkapitány helyettes, dr. Fejér Ferenc biz. tag, a vasut-igazgatóság részéről Sziegmeth Károly, Berényi felügyelő és Hepke főmérnök, a helyi vasut társaság részéről Urbán Adolf kir. tanácsos, dr. Szirmay Richárd, Erdey Vince főmérnök, Dobiecki Sándor, Kardos László, dr. Kemény Mór és Láber Mihály. A bizottság a próbautat megtette, az új vágányokat kifogástalannak találta, és megadta az engedélyt, hogy a motoros holtnaptól kezdve üzembe vetessék. A helyi vasut tehát már holtnaptól kezdve az új menetrend szerint, 11 percenként fog közlekedni.

— **Polgármesterek fizetése.** Hódmezővásárhelyen most amellet agítálnak, hogy a polgármester fizetését fölemeljék. Az argumentumok között nem érdektelen egy táblázat, amely több város polgármesterének fizetését mutatja ki. A táblázat szerint Hódmező-Vásárhelyen a polgármesteri fizetés 3600 korona, a lakbér 800 korona, pótlék 1000 kor., összesen 5400 kor. Ezzel szemben Debrecenben a polgármesteri fizetés lakbérrel együtt 9000 kor., Nagyváradon 7200 kor., Győrött 8000 kor., Kassán 9000 kor., Pécsen 9000 kor. Temesváron 10.000 kor., és lakás Aradon 7600 kor., Szegeden 14.000 kor., Pozsonyban 8800 kor., Keeskeméten 7200 kor., stb. Vagyis Vásárhely a legesleghátlás sorban is leghátul áll.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt a városháza nagytermében ma délután 3 órakor közgyűlés lesz, amelyen hitelesíteni fogják a tegnapi közgyűlés jegyzőkönyvét.

— **Botrány a vasuti kocsiban.** Két budapesti utazó járt ma a debreceni rendőrségen, hogy orvoslást keressenek a botrányos afférjukban, a mely a Budapest felől érkező személyvonat egyik másodosztályu kocsijában játszódott le. Kovács Mór kereskedelmi utazó együtt indult el Budapestről Weiner József kollégájával. Utközben kártványzni kezdtek és Kovács Mór Püspökladányig elnyerte kollégája minden ingó vagyonát. Weiner József mikor látta, hogy egyetlen krajeár nélkül marad a vasuti kocsiban, melyben Máramaros-Szigetig szándékozott utazni, egyszerre rákiáltott a partnerére:

— Maga csal. Adja vissza a pénzem.

Ebből kinos botrány kerekedett, a mi azzal végződött, hogy a két utazó a debreceni rendőrségen emelt panaszt egymás ellen.

— **Gyilkosság Nánáson.** Nábrádi András egy bérleten gazdálkodott sógorával Csonó Sándorral. Egy ideig meg is férték békében, azonban az utóbbi időkben nem akart Nábrádi egy gyékényen árulni sógorával és ki akarta a turni a bérletből és a haszonbérten kívül még valami címen 40 koronát is követelt Csonótól, amit Csonó a köztük fenálló szerződésre hivatkozva megtagadott. Ez dühbe hozta az indulatos természetű Nábrádit és bosszút forralt sógora ellen. A bosszu nem is késett sokáig: Nábrádi 12-én este késsel felfegyverkezve sógora lakásához lopózkodott és a meglepett Csonót életveszélyes fenyegetéssel akarta kényszeríteni a 40 korona megfizetésére. A megtámadott vasvillával védekezett és hadonázás közben sziven szurta Nábrádit, aki szörnyet halt. A gyilkos rögtön jelentkezett a hatóságnál. Nábrádit 5 árván maradt gyermeke siratja.

— **Rendőrfogalmazók választása.** A május hóban megtartandó közgyűlésen két rendőrfogalmazói állást fognak betölteni, azonban nem a régi uzus szerint főispáni kinevezéssel, hanem választás útján. Erre az új szervezési javaslat ad okat, a mely szerint ezután nem lesz joga a főispánnak a fogalmazók kinevezésére.

— **Bocskay ünnepély Hajduszoboszlón.** A hajduszoboszlói függetlenségi és 48-as Kossuth kör előjárósága ez év április 23-án este 7 órakor Bocskay István halhatatlan érdeme iránti tiszteletéből Bocskay ünnepélyt rendez. Az ünnepi beszédet Kovács Gyula országgyűlési képviselő mondja, majd Bocskay méltatását Szécsy Miklós polgári iskola igazgató fogja tartani. Szavalni fog Kállay Sándor hittantanár. Az estélyen részt vesznek énekszámokkal a „Hajduszoboszlói dalegylet” és az „Iparos dalkör” is. A szépek ígérkező ünnepélyt tánc fogja követni.

— **Tiszacsegei osendőlet.** A napokban vásár volt Tiszacsegen és ez alkalommal id. Simon Márton, ifj. Simon Márton, Horváth Imre és B. Nagy József muzsikuskigányok ifj. Simon Márton lakásán épen a vásárban keresett pénzen osztzkodtak, de rendes szokás szerint nem bírtak teljes meg egyezésre jutni. E közben összeveszttek, mire Horváth Zsuzsánna B Nagy Józsefné közzéjük ment, hogy szétválassza őket, ekkor azonban a cigányok neki estek és teljes egyetértésben elkezdtek páholni a békeltetni odasiétó asszonyt, talán azért, mert megzavarta őket kedves mulatásukban. Az orvos véleménye szerint Nagyné 8 napon belül gyógyuló testi sértést szenvedett. A verekedő cigányok ellen közösen háborítáért tettek feljelentést a debreceni főszolgabírósnál.

— **Koszorús lányok gyűlése.** A debreceni főiskola zászlóavatására nagyban folynak az előkészületek. Nap-nap mellett folynak a gyűlések és értekezletek. Az albizottságok is lázas munkában vannak. Ma d. u. 3 órakor is gyűlés lesz, amelyet a védnöknek és a koszorús leányok szép gárdája fog megtartani a kollégium disztermében.

— **Fizetéseképtelenség.** Honig J. férifszabó, ki másfél év előtt nyitotta meg üzletét a debreceni piacon, fizetéseképtelen lett.

— **Iparváltások.** Az ipartestületben a következő iparosok váltották ki a mai napon iparigazolványukat. Friedmann Jenő arany-

műves. Kovács Imre cipész, Kóváry János géplakatos. Az ipart megszüntette: Nagy József szijgyártó, Lamberger Ignác asztalos mester.

— **A kőműves sztrájk.** Megemlékeztünk arról, hogy a kőműves munkások azért mert a vállalkozó Ungár Albert 20 társukat gyengeség miatt elbocsátotta, felmondták a munkát és sztrájkba léptek. Most ez ügyben meg idézzék Miskolcra a vállalkozót, Ungár Albertet a holnap délelőtt 9 órakor az ipartestület helyiségében tartandó tárgyalásra, hogy a közte és a munkások közt felmerült vitás kérdések megoldása elintézését nyerjen.

— **A debreceni munkás dalegylet** április hó 24-én husvét második napján az „Arany Bika” disztermében Husz Lajos egyleti karnagy vezetése mellett Kiss Gyula zenekarának közreműködésével könyvtárának gyarapítása végett zártkörű dalestélyt rendez. Kezdeté este 8 és fél órakor. Beléptijegy személyenként 1 korona 40 fillér. Előre váltott jegy 1 korona 20 fillér. Az estély műsora a következő: 1. Nyitány. Előadja: a zenekar. 2. Honfi dal, Abrányitól. Előadja: a dalegylet. (Uj.) 2. Mít daloltok . . . Thern-től. Előadja: a dalegylet. (Uj.) 4. Szép a munkás életében. Előadja: Husz Lajos ur. 5. Népdal egyveleg, Lányitól. Előadja: a dalegylet. 6. Vig monológ. Előadja: Varga Béla ur. 7. Hajós dal, Erkertől. Előadja: a dalegylet. (Uj.) 8. Rákóczi-induló, Hubertől. Zenekisérettel előadja: a dalegylet. Hangverseny után tánc.

— **A Nyiregyházi Bessenyei-Kör** a létesítendő Szabad liceum javára Szmik An-lal, budapesti mérnök gyűjteményéből f. 1905 évi április hó 16-dikától 24-dikéig az ág. h. ev. főgimnázium helyiségeiben „csipke- és himzés-kiállítást rendez.

— **Hors-konkurs.** Ki ne olvasta volna már ezt a feliratot ha kiállításokban járt? A mi szép nyelvünkön „versenyen kívül” a két szó értelme. Kiállításokban ott látjuk függni a legszebb tárgyak között, e két szó-val ellátott táblácskakat hirdetőjélül azon öntudatos munkának, mely nem kíván jutalmat. Ha az ember befordul Letzter József jeles fényképészünk kapuja alá, az első benyomása lesz mint a műcsarnok versenytárlatába jutni. Ott az ember elfelejti, hogy egy vidéki város fényképészeti kirakatát nézi, ez egy világváros kirakata. Minden darabon ami ott ki van téve meglátszik az izlés, a művészet, szaktudás és igyekvő előtörés a legfőbbkétebb felé. Az ember önkénytelenül is keresi a „hors-konkurs” táblácskáját. A kirakat alatt ott látjuk reggeltől késő estig Debrecen várossának színe-javát, amint gyönyörrel szemléli az ösmerősök szép képeit, festményeit. Nagyon sok hely kellene ahhoz, hogy a részletekbe bocsájtkozzunk inkább ajáljuk, hogy ne mulassza el senki a kiállítás legrészletebbh megtekintését.

— **A Magyar Hirlap ujtása.** Érdekes hirt közölnek velünk a fővárosból. A Magyar Hirlap 15 éves fennállásának jubileumát azzal ünnepele, hogy f. hó 17-étől kezdve független politikai iránynyal reggel helyett este jelenik meg a fővárosban s reggelre odaér minden vidéki város vagy helységbe. Együttal a világlapok mitájára egy specialitást is létesít, mely abból áll, hogy minden érdekes eseményt fényképfelvételekben ad közre. Mutatványszámot egy hétig ingyen küld bárkinek.

— **Egylethelyiség változás.** A kereskedő ifjak társulata helyiségét és tekepályáját Kossuth-utca 23. szám. alá (Angol királynő szálloda mellett) helyezte át.

— **Lakás áthelyezés.** Özv. Béressy Mihályné okl. szülésznő lakását Kossuth utca 6 és Sas-utca 3. sz. alatti sarok épületbe, Boross Testvérek cég udvarába helyezte át.

Az összes — raktáron levő ! — tájték és borostyán árukat — ! — beszerzési áron alul árusítom ki. !

Borsos Kata

— Debrecen, városháza. —

Agyonvert koronatanu. A bihar-megyei Tenkéről táviratozzák, hogy a múlt év szeptember havában Bel'enyér községben Fodor László másodbíró világos nappal az országúton lelőtték. A gyanúsítottak ellen a nagyváradai törvényszék e hó végére tüzte ki a főtárgyalást. Tegnap távirat érkezett Tegled községből, hogy a bűnügy koronatanuját, Pop Mojszinét ismeretlen tettesek agyonverték. Ennek következtében a tárgyalást el kellett halasztani. Pópa Mojsziné gyilkosai ellen megindították a vizsgálatot és a csendőrség kutatja a tetteseket.

x **Számos tudós** foglalkozott mázzal a kérdéssel, hogy az amerikai férfiak aktivitásának vajjon milyen természeti titok lehet az előidézője. Most végre kiderült, hogy a férfierőnek a legkésőbb korig való fenntartása és a férfigyöngöség megszüntetésére főképp a „Lidol” tabletták használatának köszönhető. Egyedüli főraktár Raditz gyógytárban Budapest, fővámter 6.

x **PRIMA hízalt cukortorma** 1 kiló 28 kr., Pergetett akácmez 1 kiló 70 kr. Dávid Zoltán üzletében Rákócy- és Eötvös-u. sarkán. — Ropogós, vizes és ecetes uborka üvegenként vagy darab számba juttányos árban. — „Tutti frutti” vegyes gyümölcs iz. 1 kiló 55 kr. Telefon 315 sz.

x **Kakukkos órák** diszes faragással 10—16 koronáig jótállással Horváth óraművesnél. (Hatvan-utca 21.) Javítások egész olcsón jótállással.

x **Kiadó lakás.** Két szoba butorozva, üvegezett folyosó és mellékhelyiségekkel. Egy szoba előszobával butorozva. Mindkét lakás külön bejárattal a kapu alatt Értekezhetni Dávid Zoltán üzletében Eötvös-utca 11.

x **Piac utcai helyiségünk** kiadó. Felvilágosítást ad Hegedüs és Sándor cég Kossuth utca 11.

x **Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér, Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszaru gyógyszerár.

x **Ki akar olcsón ruházkodni az** vegyen szép és olcsó angol és belföldi divat szövetet eredeti gyári árban Ranunkel H. és fia cégnél. Debrecen, Piac u. 19. szám a. Tisza palotával szemben.

x **A Varga utcai közbirtokosság** 1905. évi április 19-én d. e. 8 órakor nyilvános árverésen eladja 95 szál akácfaát a köntösgátnál levő újföldi csőszháznál. Az Elnökség.

x **Antidol** a legjobb gyógyszer: fejfájás, ideges fejfájás, nátha ellen, A szert nem kell bevenni, egy pár csepp a tenyéren eldörzsölve s a használati utasítás szerint belegezve: azonnal megszünteti a bajt. Sok ezer ember használja minden nap s mindenki jót mond róla; kérdezze ösmerőseit, hogy: használta-e már az Antidolt? Egy üvegeoske ára 1 kor. 20 fillér; 35-ször mulaszthatja el fejfájását. Debrecenben kapható: Mihalovits, Grosz Nagy Ferenc, Muraközy, Tóth Béla és Balázs Ödön gyógyszerész uraknál.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

— A rosszalási indítványt megszavazták. — A Percel-ügy aktái a Ház előtt.

Budapest, április 15. A Ház mai ülése érdekes volt. Első sorban is a Ház nagy többséggel megszavazta Eötvös rosszalási indítványát.

A m. t. Hölgközönség

Pontos és előzékeny kiszolgálás biztosítatik.

Legérdekesebb volt a Percel nyugdíjazási aktáinak a Ház asztalára való letétele.

Tisza István megelőzte a Házat abban, hogy házhatározattal kötelezzék a Percel ügy aktáinak letételére. Tisza az ülés előtt bement az einöki irodába és az összes erre vonatkozó aktákat átadta Justh Gyulának, hogy a képviselők megtekinthessék.

Justh ezt közölte a házzal, mire Szabó Mihály erre vonatkozó indítványát visszavonta.

Buza Barna beszélt ezután Eötvös indítványa mellett, mire azt elfogadták. Az ülés ezzel véget ért. A legközelebbi ülés május 3-án lesz.

A tengeri csata előtt.

Páris, apr. 15. Az ekhó de Parisnak táviratozzák Pétervárról, hogy az orosz flotta Formesa szigeténél veszi fel a harcot Togo flottájával.

Az orosz flotta parancsnoka tegnap a következő táviratot küldte Pétervárra: Csata előtt nem küldök több táviratot. Ha vesztettem megtudják Togótól, ha győztem, tudatom.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Április 17. Hétfőn: Ifjuság. Szinmű.
 Április 18. Kedden: A polgármester ur. Vigjáték.
 Április 19. Szerdán: Ugyanaz. Vigjáték.
 Április 20. Csütörtökön: Ugyanaz. Vigjáték.
 Április 21. Pénteken: Nincs előadás.
 Április 22. Szombaton: Nincs előadás.
 Április 23. Vasárnap d. u. Nebántsvirág. Daljáték. Este: Kuruc Feja Dávid. Szinmű.
 Április 24. Hétfőn: d. u. Hőfeherke. Tündérrege. Este: Lotti ezredesei. Daljáték.

Szentbernáti barátok. A debreceni színház két kiváló tagja Arday Ida és Faragó Ödön bucsuzott tegnap a Szentbernáti barátokban. Arday Idának nem igen jutott tér a debreceni színpadon, de a mikor játszott, mindenkor érvényesítette kiváló képességét, művészetét, tehetségét. Szeretettel bucsuztatták tegnap este, s távoztát sajnáljuk, mert egyik oszlopos tagja válik meg a társulatnak. Emlékkül virágokat és öt peccétes levelet kapott. A másik távozó Faragó Ödön. Vérteli, kiváló művész, — a ki kedvence volt a közönségnek. Alakításai sokáig emlékeztetésben maradnak. Művészetével báberokat szerzett és közvetlen, minden túlzástól ment játéka soha sem tévesztette a kellő hatást. Tegnap este meggyőződhetett, hogy szeretet környezt. Percekig tartó taps fogadta és értékes ajándékokkal halmazták el, Debreceni tisztelői.

* **Színházi hírek.** Szombaton kerül színre Sardou és Najac 3 felvonásos vigjátéka a Vájlunk el. Hahnel Aranka, Püspöky Rózsi és Sebestyén Géza bucsujával. A vigjáték főbb szerepeit Hahnel Aranka, Arday Ida, Püspöky Rózsi, Sebestyén Géza, Csontos Gyula, Szilágyi Aladár és Virágháty Lajos játsszák.

A vasárnap esti „János vitéz” előadása kivételesen 7 órakor kezdődik.

OSARNOK.

A hegyesi és macsi zálogváltóper.

Miképen vesztette el Debrecen városa Macs és Hegyész puszták felét?

Írta: Zoltai Lajos.

Kevésbe mult, hogy a 3000 hollandi aranyat is 12300 váltó forintra le nem szállította, csupán azért hagyta meg a 3000 speciés aranyat, mert azt maga a gróf is megajánlotta volt a végrehajtáskor egyenlő értékű más pénznemben.

Komlóssy Dániel és Fodor Sámuel fájdalommal és keserűséggel eltelten írták haza Rakovszky Dániel helyettes főbírónak:

„Contra potentes nemo est munitus satis!” (A hatalmasok ellen senki sincs eléggé védve.)

A debreceni polgárságot mód felett felizgatta e nagy pör váratlan kimenetele. Az ítélet kétszáz esztendőnél tovább birt két szép pusztarésztől, szállásokkal benépesült földtől fosztotta meg őket. A visszaváltáshoz kétségtelenül joguk volt a Gyulay grófoknak; de az ítélet debreceni közfelfogás szerint ott ütözött bele az igazságba, ahol a beruházások értékét szembeeszköven csekély összegben, 2000 frtban állapította meg; sokkal inkább pedig ott, ahol a zálogsummák visszafizetését papirpénzül, ingatag értékű bankcédulákul is megengedte. Ez fájt legjobban a debrecenieknél, akik tudták, hogy apáik és szép apáik csengő arany-ezüst pénzben olvasták le a zálogsummákat a megszorult Gyulay grófoknak, s ezek a zálog szerződésben világosan kötelezték magokat: „a jószággon fekvő zálogos summát tartozunk mi és maradékink akkor folyó jó arany és ezüst pénzzel kifizetni; különben ne tartozzék a város a poreiókat visszabocsátani”.

Ez volt a sarokpont, amely körül a nagyper folyt, s amelytől eleink nem tági-tottak. A bíróság pedig 64906 frt conv. pengő pénzben ítélte meg a zálogváltást; de a valóságban ez alig ért többet 30,000 frtnál.

A város előljárósága még egy utolsó kísérletre szánta el magát. Gyors stafétától üzente bécsi ágensének Szűcs Istvánnak: hogy kérelmezze a királynál a kuriai ítélet végrehajtásának felfüggesztését; a barátságos kiegyezés megpróbálására küldöttség kinevezését és felségdöntést arra nézve, milyen pénznemben fizetendő vissza a pusztákon fekvő zálogösszeg? E lépést igazán csak a kétségbeesés tanácsolhatta eleinknek. Imé az ágens is a királyi kancellárián lévő valóságos jóakaróink egyező vélekedése alapján azt felelte vissza, hogy a király a bíróság ítéletét törvényeink szerint meg nem akaszthatja; a pénz nemére nézve sem várhatnánk épen egy közelebbi praecedens következtében kedvező döntést. Szűcs Islván megbízói ismételt sürgetésére s bővebb felvilágosítása után mégis beadta felségfolyamodványunkat; de a kancellárián el sem fogadták azt.

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG.

Dohánytermelés. Az O. M. G. E. dohánytermelési bizottsága Dessewffy Aurél gróf elnöklete alatt ülést tartott, a melyen Szilassy Zoltán előadó ismertette a dohány minőségi termelése érdekében a miniszterhez fölterjesztett emlékiratot, melyben a dohánytermelés emelése és a dohánytermelők érdekeinek előmozdítására szolgáló számos javaslatot tett és sürgette a dohánytermesztés

Neumann Testvérek

Tisza-palotában.

becses figyelmébe ajánljuk a tavaszi idényre megérkezett dus választéku kivágot atkapcsoló, oldalgombos cipőjűdonságainkat. Tisztelettel

terén fennálló szabályzat és eljárás gyökeres reformját. Az előadó beszéde kapcsán tartalmas vita fejlődött ki, a mely után az elnök összegezte a kifejtetteket és határozatilag kimondotta, hogy mivel a dohánybevéltásra vonatkozó új szabályzat és áraknak hatását a múlt évi beváltás eredménye fogja a legjobban visszatükröztetni, az elhangzott kívánások alapján az egyesület a folyó év őszén, midőn a legutolsó év statisztikai adatai ismeretesebbek lesznek, új szakbizottsági ülést tart és a szerzendő tapasztalatokhoz képest újból előterjesztést tesz a pénzügyminiszternek.

A dohánytermelési szakosztály ülése után Kerpelyi Kálmán gazdasági akadémiai tanár ismertette a debreceni dohánykiserletli állomáson végzett kísérletek eredményeit.

Széna, szalma, takarmány. (Fuchs József nagykereskedő alapított 1882.) V. Fűrőd-utca 4. Budapesten 1905. ápr. 14.

A hetivásáron széna és szalmában jó behozatal és kevés kereslet volt. Eladatott: középminőségű jobb és elsőrendű széna 3—450, muhar 470-ig alom szalma 170, zsupszalma 330, szecska 250 per 50 kiló fuvaronként házhoz szállítva.

Préselt széna 360—440, préselt szalma 160—180 50 ko, a Józsefvárosi pályaudvaron. — Gabonaművek: zab 720—50 tengeri 8 — rozs 725 árpa 730 kor-kint.

A bortermelők országos szövetsége. A Magyarországi bortermelők és borkereskedők orsz. szövetsége újonnan megválasztott igazgató választmánya báró Solymossy Lajos főrendiházi tag elnöklete alatt tegnap előtt tartotta alakuló gyűlését. A szövetség résztvesz a liégi vilákiállításán, amelyen Francis Lajos választmányi tag fogja a szövetséget képviselni. A kiállításal kapcsolatos. június 5-iki liégi nemzetközi borkereskedelmi kongresszuson az országos szövetséget báró Solymossy Lajos elnök és Molnár Lipót igazgató fogják képviselni. A tisztességtelen verseny oltalmára az O. M. K. E. által összehívott szakértekezleten pedig Molnár Lipót igazgató és Zwack Akos szaktanácsos fognak az országos szövetség megbízásából megjelenni. Az értekezlet többek között azt is határozta el, hogy Budapesten borvásárokat fog rendezni. Szó volt még az Amerikába való bor-kivitelről is, mire nézve részletes kiviteli programot fognak készíteni. Majd a tisztújítás következett mely után az ülés véget ért.

A soproni országos borvásár. A Sopronban megtartandó harmadik országos borvásárra a bejelentések igen szép eredménytel záródtak. A vásáron háromszáznál több termelő hétszázat meghaladó fajttal vesz részt. A borvidék mindegyike képviselve van s a vásár különös előnye az, hogy nem lesz egyoldalú. A bejelentett mennyiség körülbelül azonos a február hó végén Pozsonyban megtartott borvásár mennyiségével.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Április 15. A sertésüzlet irányzata tartott. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 130—131 fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 135—136 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 135—136 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 135—136 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 135—137 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 133—134 fillérig. Könnyű (páron-

kint 240 kilogramm terjedő súlyban) 131—132 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 135—136 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 133—134 fillérig. Könnyű (páronként 260 kilogramm terjedő súlyban) 131—132 fillérig.

Sertéslelészám: 1905. április 13. napján volt készlet 25403 darab. — 1905. április 14. napjára felhajtott 689 darab. 1905. április 14. napján elszállított 466 darab. 1905. április 15. napján maradt készletben 25627 darab.

Roncegno

Természetes Arsen-vas tartalma forrás ismért és használt 1856-óta. Tegintélyes orvosok ajánlják, állandó használatra minden gyengélkedőnek Vérszegénység, Vérbetegségeknek, Malária és annak utókövetkezményeivel Bőr-, Ideg- és Nőbetegségeknek és Basedowbetegségeknek stb. Kapható: minden gyógyszerárban.

Tavaszi nyári ujdonságok

Nőruha mosószövetek ugymint; honikék karton, zefirek, zefir batiztok, selymezefirek, fehér és színes ruhapikétek szerb vászon férfi ingzefirek, gazdasszonyzefirkötények.

Minden szélességű havasi gyolcsok, Ibolya, Rózsa vásznak és minden fajlen vásznak. Kész női és férfi fehér neműek.

KARDOS LÁSZLÓ.
nagyraktáraiban **DEBRECEN,**
Kossuth-utca 9 szám.

Eszaknémetországi takarmányrépa magvak,

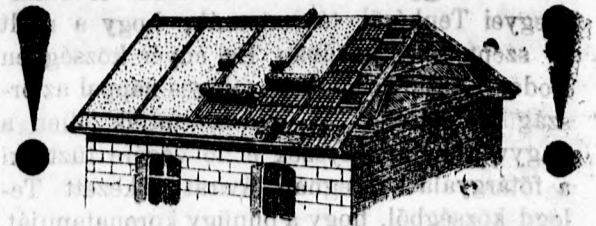
francia lucerna, veresvirágu löhere és Maathner-féle konyhakerti és virágmagvak megérkeztek s a legjutányosabban árusítatnak

Mayer Jenő

fűszer- és csemege-üzletében,
Debrecen, Piac- és Széchenyi-utca sarok.

Ugy hat, mint a bomba! Antinikotin-cigarette hüvelyek, szivar skatulákban. Jakabi-gyára Wien, VIII. Piaristengasse.

Biehn-féle Asphalt-fedőlemezek.

Kerti szerszámok, Kerti padok.
Kettős acélekék, kicsérélhető egyes ekéfovel.
Olcsó Fészkelő-házikók, Takaréktűzhelyek
SESZTINA LAJOSNÁL,
Debrecen, Piac-utca 23. szám.

Nem tiltják már az orvosok a fűző viseletét, sőt nagyon is ajánljuk a hölgyeknek, a

Goldstein Karolina

által feltalált módszer szerint, mérték után készült, az egészségnek mitsem ártó

mellfűzőket,

melyek a gyári ártalmas készítményeket teljesen kiszorítják. Tudvalevő dolog, hogy fűző nélkül esinosan öltözködni nem is lehet, s a hölgyeknek, kik mellfűző (mieder) megrendelésüket Goldstein Karolinánál (Piac-utca) eszközlik, az a nagy előnyük van, hogy nem kell egészségüket feláldozni azért, hogy esinosak legyenek.

Tisztelt iparos osztály!

Hollandiából hazaérkezve, kötelességemnek tartom a t. iparos osztály figyelmét felhívni, miszerint az ottan vásárolt és magammal hozott hajórakomány

kétszer főzött lenolaj kencét

kilónként 32 krajcárjával a tisztelt iparos osztály rendelkezésére bocsájtom. — Tisztelettel

Neumann Nándor

kizárólagos festék-, lakk- és kence-nagykereskedő.
Debrecen, Hatvan-utca 6 szám.

A közelgő izr. husvét ünnepekre

üveg, porcellán, zománcozott edényeket

és mindenféle evőeszközöket ajánl
Kaszanyitzky Endre,
Debrecen, Piac-utca 57.

Vidéki megrendeléseket a legnagyobb figyelemmel teljesít.

kg. mazsola szőlő 36 kr-tól 64 kr-ig.

klgr. finom gyümölcslekvár 50 kr.

Továbbá valódi 3 csillagos, tartós, fűkörfényes

padló- és butorlakk

kizárólagosan

KOHN HENRIK

fűszerkereskedőnél kapható, Dégenfeld-tér 7.

Ugyanott államilag vizsgált répa- és lucernamagvak előnyös árban.

3661-4384-1905.

Feladési hirdetés.

A Pacierdőségben levő s a város tulajdonát képező mintegy 90 kétnegyed csonomó négy méteres hosszú akácfa, 290 kétnegyed csonomó kétméteres hosszú akácfa, 70-80 I-ső osztályú botfa a helyszínén nyilvános árverésen 1905. Április 20-ik napján d. e. 9 órakor elfog adadni, ezen árverésre a venni szándékozók meghívotnak.

Debrecen, 1905. Április 15.

Városi tanács.

Rendkívüli árak!

Gyári raktár a legujabb Fekete, Szines és Csipke Napernyőkből

Bosznay J. és Társa
Debrecen, Kossuth-utca 5.

A nálunk vásárolt Ernyőket ha netalán azok egy éven belül elszakadnának, teljesen díjmentesen huzatjuk át!

Óriási választék!

Óriási választék!

Feltűnő olcsó árak!

Öreg ember nem vén ember

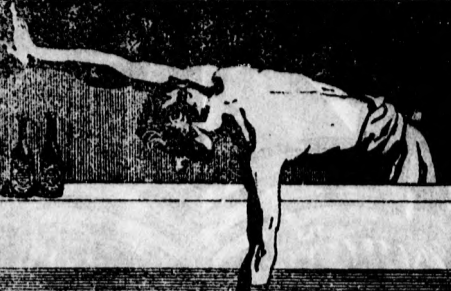
akkor, ha a legbirnevesebb tanárok által kipróbált amerikai tablettákat használja, mi az elgyöngült férfit erőst visszaadja. — Csakis elgyöngült férfierő (impotencia) elleni szer.

Törvényesen védve. — ÁRA 6 KORONA.

Széküldés discretio mellett postán naponta. **RADITZ J. gyógyszerháza** Budapest, a „Fehér Kereszt”-hez Fővámter 6. (a központi vásárcsarnokkal szemben.)

Főraktárak Budapesten: Török J. gyógytára Király-utca 12., Nádor-gyógyszertár Váci-körut 17.

BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ

SOSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLEKELVE VAN!

Kerékpárosok figyelmébe!

Csász. ktr. szabadalmazott kerékpár-gyár. Tulajdonosok: WEISZBERGER és HOLLANDER. Debrecen, Hunyadi-u. 15 szám.

Ajánljuk saját gyártmányu kerékpárjainkat, melyek egy tartósságra, mint könnyű hajtásra bármely eddig használatban levő kerékpárokat felülmulnak.

40 % erő megtakarítás. Jutányos árak.

Kerékpár javításokat és bármily gyártmányu kerékpároknak legujabb modelre való átalakítását, zománcozását szakszerűen, gyorsan és jutányosan eszközölünk.

Uj kerékpároknál 3 évi jótállás.

Használt kerékpárokat becsereölünk.

A n. é. közönség szives pártfogását kérjük.

Tisztelettel

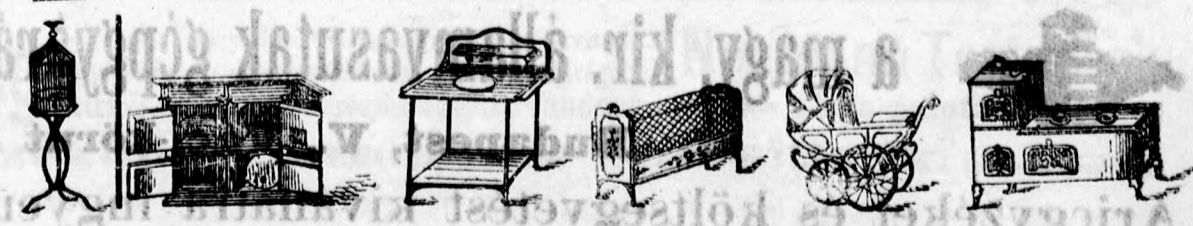
Weiszberger és Hollander

Tóth Gyula

vaskereskedő
Debrecen, Piac-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi időnyre kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket; kerti vasbutorok, gyermek kocsik, fűdőkádak, jégsekrények, vas- és rézbutorok, peronospora és kerti fecskendők, minden vas- és fémparhoz való szerszámok, tűskés kerítés huzalok, építkezésekhez vasgerendák, vas-, porcellán-kályhák, utóbbiakhoz multiplicátor (hőfejlesztő) betétek. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Permetezőshöz legtökéletesebb és legolcsóbb az országsszerte elősmert legjobb 8 versenyen első díjjal ki-tüntetett a Veréb István által Debrecen, Május 1-től I. ker. Szappanos-u. 10. szám, saját házában gyártott pótszabadalmazott „Sugár” permetező. Permetezőket tökéletes javítás és átalakítás végett elfogadok. Árjegyzék ingyen, bérmentve.

Piac-utca 7. szám alatt a **Lovass és Ladányi**

csődtömeg

áruraktárát további nagy áreszállítás mellett árusítjuk el.

Nagy mennyiségben kaphatók:

Női ruhaszövetek,

Blouz selymek,

Delain, zefir és mosókelmék,

Francia derékfűzők,

Csipkék, szalagok,

Kész blouzok és szoknyák,

Ágy- és asztalterítők,

Paplanok, pokrócok,

Vásznak stb. stb.

Donogán és

Somossy

állandó főüzlete

Kistemplom-bazár.

Óriási szövetvásár

nagyban és kicsinyben!
Csak tavaszi és nyári divatujdonosságok!
Legjobb minőség! Legolcsóbb árak!
Kérje saját érdekébe a cégem nagy mintagyűjteményét!

Ez a legszebb szövetek és mosó-
árak óriási választékát mutatja be.
Mintagyűjteményemet ingyen és bér-
mentve küldöm, ha kéri tőlem és meg-
jegyzí, hogy olcsó vagy pedig finomabb
drága szövetekből óhajt-e mintákat?

Siessen tehát, hogy minta-
kérését idejekorán megkapjam!

WEINER MATYÁS

női divatruháza
Budapest, Andrassy-ut 3.

Szliács-Acélfürdő

(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert szénsavdus vasfo-
rás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső
használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór,
női bajok, hátgerinc- és idegbajok, benu'ás
ellen, átszenvedett betegség és erős munkás-
ság után.

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos
és Dr. Stern J.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oder-
bergen át onnan 5 óra, Szliácsról falragaszok
minden nagyobb vasuti állomáson vannak
kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és pros-
pektust utazás lakás árkedvezményről az
első és utószezonban stb. ad

Fürdőigazgatóság, Szliács. (Zólyom megye.)

Megérkeztek !!

a tavaszi idényre a legújabb

Női divatszövetek,

Gyapjn és borduros De-
lalnek 50 krtól feljebb,

Bluse selymek,

Divatos ruhadíszek, Cslp-
kék, szalagok és belés-
árak

Szabó Lajos Fiai cégnél

Debrecen, Rózsátér.

Napernyők gyári raktára.

Hölgyek figyelmébe!

Divatos chottis blouz
kelmek, Francia Deli-
nek, Tavaszi Ruha-
kelmek

Kentsek Koraól

Központi Áruházában

DEBRECEN.

A nálam vásárolt napernyők, ha idő előtt el-
szakadnának, teljesen ujjal behuzatnak.

Detsinyi Frigyes-féle

Törv. védve. **Carbogen.** Törv. védve.

Tökéletes szénsavfürdők házi ké-
szítéséhez.

Tanárok és orvosok által elismerve.

Ügyeljünk a „Carbogen“ névre. Igen kellemes pezsgő-fürdő: frissít, üdít, erősít.
Vérkeringészavarok, szivbántalmak, vérszegénység, idegbántalmak,
légzőszervi bántalmak, női betegségek, valamint rheumatikus
eseteiben kiváló hatásuk.

Legegyszerűbb elkészítési mód! — Használati utasítás minden
fürdőadaghoz mellékelve.

Egy fürdő K 1.80; **Mihalovits Jenő** gyógyszerárában,
10 fürdő K 16. Debrecen.

A legfinomabb Calcium-Carbid

legalább 100 kilogramm vételnél

100 kilónként 28 korona.

50 kilós ládákban, vagy 100 kilós csomagolásban akár-
mely állomásra szállítva, Magyarország főútvonalain.

A számla-összeg előleges beküldése, vagy utánvét mellett
kapható:

Società anonima per l'utilizzazione delle forze
idrauliche della Dalmazia Tiest.

Benzinmotorok, gőzcséplőkészletek, aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

a magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V., Váci-körút 32.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.